

Aile faciası

HASAN BÜLENT KAHRAMAN

Feminist hareket sonrasında bir toplumun siyasal ve toplumsal yapısı salt kadının konumuna bakılarak tayin edilebilmektedir. Çünkü, yapıçözüm (dekonstrüksiyon) birikiminin getirdiği bilinç yerleşik ahlak anlayışının, temel

toplumsal rol kabullerinin, davranış biçimlerinin, kimlik tercihlerinin siyasal olduğunu ortaya koymuştur. Dolayısıyla bir toplumda kadının durumu da siyasal bir gerçekliktir ve bu öteki değişkenlerin niteliği hakkında da bilgi veren bir göstergedir.

Türkiye, kadın sorununu da öteki sorunları gibi kendi iç gerçekliğini aşarak kat etmeye çalışmaktadır. Cumhuriyetin kadın için tanımladığı kimliğin öğeleri bir kalıp olarak kabul edildiğinden onu değiştirmek için bir ek çaba gösterilmemektedir. Hatta bu çaba bilinçli bir biçimde ertelenmektedir. Çünkü, kadının toplumsal konumunun değişmesiyle yerleşik bütün dengeler altüst olacaktır. Normatif yapı içinde sıkışıp kalmayı bir ferahlık sayan toplumsal bilinç de

doğallıkla bunu istememektedir.

Kadınlar sorumlu devlet başkanlığının aile kavramıyla bütünleştirilmesi bu mantığın bir dışavurumudur. Şu sıralarda toplanan Aile Şûrası ise basına yansıdığı kadarıyla hiçbir çağdaş kavramın tartışılmadığı arkaik bir zihniyetin yüceltildiği ve tümüyle tutucu bir siyasetin egemenliği altında geçen bir toplantıya dönüşmüştür. Bu tutum kendisini başkanlığın yapısında, kadrolaşmasında da göstermiştir. Sorumlu Devlet Bakanı Işıl Saygın ise bu süreci doğrudan desteklemekte ve beslemektedir. Nitekim bakanlığa bağlı Aile Araştırma Kurumu'nun yayını olarak geçenlerde yayımlanan ve bakanın önsözünü taşıyan kitap nasıl bir anlayışla karşı karşıya bulunulduğunu kanıtlamaktadır. Kitabı yayına bakanlığın teklifi üzerine dinci-milliyetçi sağ eğilimli Türk Kültürüne Hizmet Vakfı hazırlamıştır.

Kitap, kadını 'ana, eş, sevgili, arkadaşı' olarak tanımlamakta, onun kimliğinden, bireyliğinden söz açmamaktadır. Kitap, söz kesmede kadının heveskâr görünmemesi gerektiğini vurgulamaktadır. Kitap, hamilenin saçının kesilmeyeceğini buyurmaktadır. Kitap, çocuğun adını babanın koymasının hadisle

belirlenmiş babalık hakkı olduğunu saptamaktadır, vs, vs, vs... Buna mukabil, mevcut hükümetin programının, dönemin Kadının Statüsü ve Sorunları Genel Müdürü Narinç Ataman'ın olağanüstü çabasıyla hazırlanmış kadınla ilgili bölümünde 'eşitlikçi ve paylaşımcı aile yapısı'ndan, yasalardaki ayrımcılık hükümlerinin değiştirileceğinden, tüm kurum ve kuruluşlarda kadın birimlerinin kurulacağından ve kadının toplumsal, siyasal, kültürel yapıya tam katılımının sağlanacağından söz edilmektedir. Bu iki yaklaşımın arasındaki çelişki bellidir.

Türkiye'de siyaset kadın gerçeğinin farkında değildir. Pozitif kota uygulaması her alanda ihmal edilmektedir. Kadın her yerde gizli ya da açık bir ikincilleştirme sürecine maruz kalmaktadır. Bunların hiçbirisi kabul edilemez. Ama asıl trajik olanı bu işle ilgili bakanlığın sağcı bir anlayışa teslim olarak böyle bir belgeyi ortaya koymasıdır. O kurumu çağdaşlaştıran genel müdürü, danışmanları görevden alan, çalışamaz hale getiren bir bakandan ve bakanlıktan da başka bir şey galiba beklenmemelidir ve bu kadınla ilgili sivil girişimlere nasıl büyük bir görev düştüğünün de bir başka işaretidir.